

Maret Maripuu: „Iga eakas soovib elada võimalikult kaua oma kodus.”

Loe lk 2

VI aastakäik RAKVERE VALLA AJALEHT

Juuli 2023 • Nr 7 (67)

Maakaitsepäev Sõmerul

Lääne-Viru maakaitsepäev toimus sel aastal 23. juunil Rakvere vallas. Algas see mälestustseremoniaga Eesti vabaduse eest langenute auks Rägavere lahingu mälestussamba juures. Millele järgnes traditsiooniline veteranide ning jõustruktuuri juhtide ühine lõunasöök.

Päeva täitis mitmekesine programmiga perepäev Sõmerul, kus oma väljapanekutega olid väljas jõustruktuurid, kaasates elanikke ja jagades teadmisi oma tegemiste kohta. Toimus politsei- ja piirivalveameti koerte demonstratsiooniesinemine ning Viru maleva näidislahing. Üles astusid kultuurikollektiivid naisrahvatantsurühmad

Sõmeru Sõsarad, Uhtna Tantsumaias ja seniortantsurühm Kanarbiku Õied, Uhtna naiskoor ja lastekoor ning Rakvere segakoor Viroonia.

Pillilood võtsid üles Uhtna mandoliiniorkestri mängijad.

Maakaitsepäeva lõpetas Viljandis EV Presidendi poolt Lääne-Virumaale lähetatud võidutule vastuvõtmine koos Kaitseliidu Viru maleva pealiku kolonelleitnant Jaanus Ainsaluga.

Sellel aastal töid võidutule Lääne-Virumaale Ivar Maran ja Lea Matusorg.

Saabunud võidutulest võtsid oma leegi kohalikud omavalitsused, et õhtul süüdata sellest oma paikkonna jaanilõkked.

Ei me tänu tuhaks kustu ...

Maikus oli tore kokkusaamine Rakvere valla Omaparvelindudel ja EVIDel. Ühises kohvi- ja kringlilauas veedeti mõnusalt aega ja kuulati imelist muusikat Teno Kongi esituses. Härra Ruben Lamburi sõnavõttus jäi kõlama mõte, kui tähtis ja oluline on meie ühiskonnas erivajadusega inimese märkamine. See üritus tõi meile kõigile positiivseid mõtteid, südamesse rõõmu ja soojust. Paljudel löid silmad särava ja hing helisema. Sellist palsamit me ju elamiseks vajame. Selle üritusega loodi kindel sild valla ja erivajadustega inimeste vahele. Soovime, et selliseid emotsionaalseid toetuskohutumisi oleks valla poolt ka uuel hooajal. Meie erivajadusega inimeste tänusõnad kuuluvad vallajuht Maidole ja volikogu esimehele Peebule, kes andsid meile lootust ka edaspidisteks kokkusaamisteks. Tänuõnad kuuluvad ka valla sotsiaalvõrgustiku töötajatele Annelile, Mirjale, Jaanikale, Einikesele, Teale ja Elvele.

Kõige suurem tänu Hellele, Siirile ja Reelikale, kelle initsiatiivil meie üritus toimuda sai.

Tänuõnad Omaparvelindude nimel edastas

MILVI HALLIK

Kuldsete abielupaaride vastuvõtt

Lääne-Viru Omavalitsuste Liit (VIROL) ja Rakvere kristlikud kogudused korraldavad vastuvõtu Lääne-Virumaa väarikatele abielupaaridele, kellel on käesoleval aastal täitunud või täitumas 50, 55, 60, 65 jne abieluaastat.

Ootame paaridelt, lähedastelt ja sõpradelt e-kirju hiljemalt 7. augustiks registreerimaks austamissündmusele ennast, oma tänavu väarikat pulma-aastapäeva tähistavaid vanemaid, vanavanemaid või teisi lähedasi.

e-post: ingrid.parnamae@virol.ee; telefonil 5304 0823.

Lääne-Virumaa austamissündmus toimub juba 12. korda ning leiab aset reedel, 8. septembril kell 13 Rakvere Kolmainu kirikus.

FOTOD: AIN LIIVA

MTÜde tegevuseks toetuste andmise kord läbis uuenduskuuri

SIIRI SAARMETS
kultuurinõunik

Vallavolikogus läbisid uuenduskuuri mittetulundusliku tegevuse toetamise põhimõtted, mis kehtestati määrusena „Rakvere valla eelarvest mittetulunduslikuks tegevuseks toetuste andmise kord“. Määrus reguleerib vallaelarvest kultuuri- ja sporditegevuse, noorsootöö ning külaliikumise, seltsitegevuse ja kohaliku omaalgatuse edendamiseks toetuste andmist, toetuste eraldamist ja toetuste kasutamise üle järelevalve teostamist. Toetusi saavad taotleja avalikes huvides tegutsesid füüsilised isikud ja mittetulundusühingud.

Uues määruses on mõistet selgemalt sõnastatud ning toetuste eraldamise kriteeriumid ja toetuste andmise nõuded rohkem lahti kirjutatud. Kaotatud on toetussumma ülempiir, mis seni kehtinud korra alusel oli ühe taotleja kohta kuni 5000 eurot.

Lihtsamaks on läinud toetuste taotlemine neile ühingutele, kes soovivad oma projektile küsida toetust nii vallast kui mõnest teisest fondist. Varasema 30 päeva nõude asemel võib taotleja esitada toetuste taotleja avalikustamisele samaaegselt rahastustoaotluse esitamisega põhifondi.

Muudetud on esinduskollektiivide toetuste

taotlemist. Varasemalt esitas esinduskollektiiv vabas vormis avalduse, kuid nüüd esitab kollektiiv vormikohase taotluse. Muudeti täpsemaks sõnastust, millal ja kuidas kinnitatakse esinduskollektiivid. Uue määruse kohaselt kinnitab valla valitsus esinduskollektiivid üheks hooajaks ning uus kollektiiv, kes soovib saada samuti esinduskollektiiviks esitab vabas vormis avalduse 15. oktoobriks.

Taotlemisel on muutunud eelarve koostamise põhimõtted. Ühe tegevuse kohta, mille maksumus on kuni 500 eurot esitada hinnakalkulatsioon ja 500 eurot ületavate tegevuste kohta hinnakokkumine.

Uues määruses on täpsustatud, et ametnikul tuleb taotlus läbi vaadata 10 tööpäeva jooksul ning eraldatud toetuste infot hakatakse avalikult kajastama valla veebilehel.

Määrus jõustus 1. septembrist. Taotluse ja aruande vormid on leitavad valla kodulehelt.

Kui on küsimusi ja abi vaja, siis spordiprojektide puhul nõustab ja abistab arendus- ja teriseedenduse nõunik Siiri Kohver tel 5301 9590 siiri.kohver@rakverevald.ee.

Kõikide teiste projektide puhul kultuurinõunik Siiri Saarmets tel 322 1021, 5336 4604 siiri.saarmets@rakverevald.ee

Hooldereform toetab väarikat vananemist

MARET MARIJU
Sotsiaalkindlustusameti
peadirektor

Juulis jõustuv hooldereform on suur samm edasi meie ühiskonna suhtumises vanemaaliste hooldamisse ning väarikasse vananemisse. Reform nõuab nii omavalitsustelt kui ka hooldekodudelt suurt pingutust ja koostööd, kuid tänu sellele muutub hooldusteenus senisest kättesaadavamaks ja õiglasemaks.

On arusaadav, et iga eakas soovib elada võimalikult kaua oma kodus ja ise toime

tulla. Ühel hetkel tuleb aga ehk tõdeda, et päris üksikiiski kõigega toime ei tule ja lähedaste abi on vältimatu. Võib juhtuda, et lapsed või lapselapsed on kaugel või nad on sootuks ise abivajajad – siis võib piisata sobivast kodusest toest, mida pakub omavalitsus. Kui aga vajadus kasvab, tuleb leida koht hooldekodus. Praegu elab hooldekodudes üle 9000 eaka.

Hooldekodu on üsna kalline – see pole ju üksnes koht, kuhu eakas nii-öelda eest ära panna, vaid seal kantakse tema eest hooldust ja talle pakutakse tegevusi, mis teda ärksana hoiavad. Seni on hooldekodu koht paljudele peredele üle jõu käinud, mistõttu on omaste hooldajate küsimus olnud aastaid terava tähelepanu all. Üks olulisimaid reformiga kaasnevat muudatusi ongi seotud kohamaksuga. Seni on inimesed pidanud oma lähedaste hooldamist

ees hooldekodus ise tasuma, kuid see on nii rahaliselt kui ka emotsionaalselt raske. Hooldereformiga tuleb riik kohmaksu tasumisel appi. See on väga kaalukas sotsiaalne muudatus, mis aitab leevendada perekondade rahalisi muresid ning tagab kõigile väarika vananemise võimaluse. Mitte ükski eakas ei soovi olla oma lähedastele koormaks.

Hooldereform jõustus juba 1. juulil. Kandev roll reformi ettevalmistamisel ja elluviimisel on omavalitsustel. Viimased reformieelsed nädalad on neile eriti tömahukad. Nad on pidanud välja selgitama omakandi inimesed, kes juba on hooldekodus, ning hinnanud nende abivajadusi, mille põhjal teha rahastamisotsused ja neist inimestele teada anda. Kui teie hoolekodus viibiva lähedase asjus pole ühendust võetud, andke oma omavalitsusele teada.

Muretsemiseks ei ole kindlasti põhjust ka siis, kui mingil põhjusel ei ole otsus 1. juuliks tehtud: rahastamisotsust saab tagantjärele ümber vormistada ning inimene rahaliselt seetõttu ei kaota.

Hooldekodude ülesanne selles protsessis on selgitada välja täpne hind, see avalikustada ning mõelda läbi ööpäevaringse hooldusteenuse arveldamise protsess. See kõik on olnud ajamahukas ja pingutusrohke.

Sotsiaalkindlustusamet on andnud endast parima, et vastata nii omavalitsustele kui hooldekodude küsimustele, mis reformi ettevalmistuse käigus tekkinud. Meie roll ongi reformi ettevalmistusel nõuga toeks olla, et kõik sujuks võimalikult hästi. Sügise poole saame juba järelevalve käigus vaadata, kuidas reform on käivitunud ning uute elanike vastuvõtt sujunud.

Muudatused sotsiaalhoolekandeline abi andmisel jõustusid 1. juulil

Vallavolikogu kinnitas maikuu istungil Rakvere valla sotsiaalhoolekandeline abi andmise tingimuste ja korra muudatused.

Peamine muudatus puudutab 1. juulil jõustunud hooldereformi, mille kohaselt hakkab riik osalema hooldekodu kohatasu maksimise ja inimese enda osalus hooldekodu koha eest tasumisel väheneb. Omavalitsus tasub hooldekodu kohatasust hoolduskulude osa ja ülejäänud tasub inimene ise. Näiteks Uhtna hooldekodu teenuskoha maksumuseks on alates 1. juulist 1050 eurot kuus, mis jaguneb nii, et omavalitsuse eelarvest tasutakse hoolduskulud 465 eurot ja isikult võetakse 585 eurot, mille ta saab katta oma pensionist. Hoolduskulude piirmäärad on hooldekodudes erineva suurusega ja omavalitsus on kehtestanud hoolduskulude piirmääraks ühe inimese kohta kuni 650 eurot kuus. Kui inimene valib endale mõne kallima hooldekodu, kus hoolduskulud on suuremad, siis tuleb tal endal puudujääv osa tasuda.

Kui teenuse saaja sissetulek on madalam kui Statistikaameti avaldatud eelarveaastale eelnenud

aasta teise kvartali keskmise vanaduspensioni suurus, katab Rakvere vallavalitsus teenuse saaja tasutavate kulude ja teenuse saaja sissetuleku vahe, kuid mitte rohkem kui eelmise aasta teise kvartali keskmise vanaduspensioni suuruse ja teenuse saaja sissetuleku vahe. Arvestuse aluseks on eelmise aasta II kvartali keskmine pension, mis tähendab, et inimesed, kelle sissetulekud jäävad alla 635,89 euro, on õigustatud saama täiendavat hüvitist hoolduskulude katmiseks hooldekodus. Selle saamiseks peab taotleja esitama avalduse vallavalitsusele.

Lisaks hooldereformist tulenevale muudatusele on uuendatud määrusesse sisse viidud täpsustus vältimatu sotsiaalabi mõiste ja olemuse osas, samuti seadusjärgsele ülalpidajale

hooldajatoetuse määramise tingimustes ning abivajaduse väljaselgitamise sõnastuses.

Määrusega on antud kõigi sotsiaaltoetuste maksimise ja -teenuste otsustamise pädevus vastutavale ametnikule. Sotsiaal ametnik vormistab otsuse sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistri (STAR). Toetuste andmisest keeldumine vormistatakse ametniku otsusena kirja vormis.

Määruse rakendussätete kohaselt tunnustatakse kehtetuks Rakvere vallavolikogu 21.10.2020 määrus nr 73 „Raske ja sügava puudega lastele sotsiaalteenuste osutamiseks eraldatud rahaliste vahendite kasutamine.“ Selle määrusega oli kehtestatud kord riigieelarvest eraldatud vahendite kasutamiseks raske ja sügava puudega lapsele sot-

siaalteenuste osutamiseks. Määruses sisalduvad ka osutatavate teenuste loetelu. Sotsiaalhoolekandeline seaduse muudatuste kohaselt võib omavalitsus kasutada riigieelarve eraldist lisaks raske ja sügava puudega lastele ka teistele suure hooldus- ja abivajadusega lastele abi ja teenuste osutamiseks. Abivajaduse ja sellele vastava abimeetme selgitab igal konkreetsel juhul välja valla lastekaitsetöötaja.

Rakvere vallavolikogu 20.04.2022 määruse nr 6 „Rakvere valla sotsiaalhoolekandeline abi andmise tingimused ja kord“ muudatused jõustusid 1. juulil, määruse tekstiga saab tutvuda valla veebilehel: rakverevald.ee/eeskirjad-ja-korrad1.

Vallavalitsuse ametnike kontaktid:

Hooldekodukohtade ja sotsiaalteenuste info:
Anneli Saaber,
tel 329 5948

Sotsiaaltoetuste info:
Mirje Reinumäe,
tel 327 8264

Lastekaitse ja laste eestkostega seotud küsimused: Evely Kajala,
tel 520 7013
Eveli Indov,
tel 5433 0046

Sõmeru lasteaed Pääsusilm otsib oma meeskonda:
ERIPEDAGOOGI (1,0 ametikohta)
Kandideerimiseks palume saata avaldus, CV, motivatsioonikiri ja haridust tõendavate dokumentide koopiad hiljemalt 6. augustiks 2023 aadressil info@paasusilm.ee või Aia 1, Sõmeru, 44201, Lääne- Virumaa
Tööle asumise aeg on 1. september 2023

Rakvere Valla Sõnumid

Rakvere vallavalitsus Kooli 2, SÕMERU Lääne-Virumaa
Tel 329 5944
vallavalitsus@rakverevald.ee
Toimetaja: Annika Aasa
tel 5665 8704

Kaaskirjutaja: Sirje Rebane
tel 517 5262
Materjale saab saata iga kuu 20. kuupäevaks
rakverevallasonumid@gmail.com
leht internetis:
www.rakverevald.ee

Kõik ajalehes Rakvere Valla Sõnumid avaldatud artiklid, fotod jm materjal, on autorikaitse seadusega kaitstud. Nende avaldamine ilma toimetuse nõusolekuta on keelatud. Artikleid tsiteerides või refereerides tuleb alati säilitada viide algallikale ja autorile.

Together for the green future – koos rohelisema tuleviku poole

KADI MURAKAS
Sõmeru kooli huvijuht

Erasmus+ projekti „Together for the Green Future“ õppereis Serbiasse oli täis seiklusi, õppimisvõimalusi ja unustamatuid kogemusi. See viimane sihtkoht tõi meie projekti kaunilt lõpule, andes osalejatele võimaluse sügavamalt sukelduda keskkonnakaitse teemadesse ning avastada Serbia looduse ilu.

Kaks esimest päeva Erasmus+ õppereisil Serbias möödusid lennates, täis põnevaid seiklusi ja avastamisrõõmu. Kuigi ilmad olid superkuumad, ei takistanud see meid produktiivselt tegutsemast.

Esimene päev möödus partnermaa kodulinna Požarevacis. Tutvusime kooliga, teiste riikide õpilastega ning linnaga. Rääkisime nädala plaanidest ning nautisime päikeselist ilma. Mis aga kõige ägedam – ehitasime ühiselt taaskasutusmaterjalist vahva kasvuhuone.

Teisipäeval suundusime Serbia pealinna Belgradi, kus avanes imeline võimalus avastada linna rikkalikku ajalugu ja kultuuripärandit. Külastasime Saint Sava templit, mis on pühendatud Serbia rahva valitseja kolmandale pojale. Tema mälestuseks ehitatud tempel on väga võimas ning me imetlesime selle suursugusust ja kunstilist ilu.

Järgmisena suundusime Nikola Tesla muuseumisse, kus tutvusime geniaalse leiutaja elu ja tööga. Kuulasime põnevusega lugusid tema

elektriliste avastuste kohta ning saime isegi osaleda ühes elektrilises katses. See kogemus tõi meid lähemale Tesla revolutsioonilistele ideedele ja inspireeris mõtlema innovatsioonile ja säästvale energiale.

Pärast seda külastasime uhket vabaõhu botaanika-aeda, mis pakkus silmailu rohkete taimede ja lopsakate aedadega. Eriliselt meeldis Jaapani aed koos oma rahustava õhkkonna ja kaunite Koi kaladega. Sellegipoisi tundsin end ümbritsetuna looduse ilust ning mõistsime veelgi enam looduse tähtsust meie elus.

Päeva lõpetasime Kalagmedani linnuses, kust avanesid kaunid vaated Sava jõele. Linnuse ajalugu ja arhitektuur pakkus sissevaate Serbia minevikku ning samas pakatas kaasaegselt elavast energiast. Nautisime võrratut loodusmaastikku, mis andis aimu Serbia mitmekesisusest.

Kolmapäeval kohtusime Požarevac linna linnapeaga, kes võttis meid väga soojalt vastu. Külastasime kohaliku Čačalica parki, kus avanes võimalus katsetada ökofootograafiat. Õppisime, kuidas jäädvustada loodust ilusate ja keskkonnasõbralike meetodite abil ning tugevdasime sellega oma sidet loodusega.

Seejärel sõitsime Serbia vanimasse hobusetalli, kus ootas ees Serbia traditsiooniline hipodroomivõistlus. Oli põnev kogeda Serbia hobuste kultuuri. Sellegipoisi päeval saime aimu kohalikest ajaloolisest pärandist ja kultuuritraditsioonidest, mis olid meile suureks inspiratsiooniks.

Üritasime üheskoos erinevaid materjale taaskasutada.

FOTOD: KADI MURAKAS

Need kaks päeva täis avastusi, kultuuri ja seiklusi andsid hindamatu kogemuse Serbia rikkalikust pärandist ja looduse ilust. Meie teadmised ja teadlikkus on kasvanud ning oleme veelgi rohkem motiveeritud tulevikus tegutsema keskkonnahoidliku ja säästva maailma nimel.

Neljapäeval väisasime taaskord Požarevac linna, kus asus meie partnerkool. Kohtusime kooliõpilaste ja õpetajatega ning tutvusime nende töökeskkonnaga. Kogesime tõelist kultuurivahetust, vahetades mõtteid ja kogedes Serbia külaliskohust.

Järgneval päeval suundusime avastama Serbia looduse imesid. Külaskäik kloostritesse avas Serbia ajaloo ja vaimse pärandi. Imetlesime nende arhitektuuri ilu ning tundsin kloostrites rahu ja vaikust. Ent Serbia looduskandide paigad, nagu uhked koopad ja kaunid kosked,

lummasid meid tõeliselt. Kogesime looduse lähedust ja mõistsime selle ilu ja haavatavust.

Reedel oli meie projekti lõpetamise päev. Õpetajad said olla vaatlejateks erinevates koolitundides, laiendades oma teadmisi ja kogedes Serbia haridussüsteemi. Samal ajal osalesid õpilased praktilistes tegevustes, värvides projekti logo ning meisterdades kunstitöödele kauneid raame puukstest. Lisaks oli meie õpetajatel võimalus õpilasena kogeda Serbia keelt, avardades sellega oma keeleoskust ja mõistmist.

Päeva lõpetas tunnistuste kättesaamine ning koosviibimine, kus nautisime viimast ühist õhtusööki. Partnerkoolide rahvuslikud tantsud ja muusika täitsid südamed rõõmuga ning tugevdasid meie kultuuridevahelist sidet. Tundsin sügavat tänu-tunnet kõigi partnerriikide suhtes – Türgi, Rumeenia, Itaalia, Ungari ja Serbia, kes

olid meiega projekti „Together for the Green Future“ jooksul koostööd teinud. Nende panus ja koostöö on olnud hindamatu, aidates meil saavutada projekti eesmärgid ning luua kestvaid sõprussuhteid.

See õppereis oli meie projekti lõpp, kuid samas uue algus. Oleme omandanud väärtuslikke teadmisi keskkonnakaitse kohta ning mõistnud, kuidas saame igapäevaelus jätkusuutlikumaid valikuid teha. Oleme õppinud vett ja energiat säästma, prügi sorteerima ja taaskasutama ning loodust hoidma. Kõige olulisem on aga see, et oleme valmis jagama oma teadmisi ja kogemusi teistega, et levitada teadlikkust keskkonnasõbraliku tuleviku olulisusest.

Erasmus+ projekt „Together for the Green Future“ on andnud meile palju enam kui lihtsalt reisimisvõimaluse. Oleme saanud unikaalse kogemuse kultuuridevahe-

lisest suhtlusest, avardanud oma silmaringi ning kasvanud enesekindlamateks ja iseseisvamateks noorteks. Meie keeleoskus on paranenud ning oleme valmis astuma vastu uutele põnevatele väljakutsetele.

Täna südamest kõiki projekti partnereid, kes on meiega koos töötanud ja meie teekonda toetanud. Loodame, et meie teed ristuvad tulevikus jälle ning saame jätkata ühise eesmärgi nimel - luua rohelisemat ja jätkusuutlikumat Euroopat. Oleme motiveeritud astuma samme keskkonna hoidmise suunas ning inspireerima teisi noori tegutsema säästva tuleviku nimel. Projekt „Together for the Green Future“ on meid muutnud ning meie usk sellesse, et koos suudame luua rohelisema homse, on tugevam kui kunagi varem.

Sõmeru kool saavutas ettevõtliku koolina kõrgeima kvaliteeditaseme

KADI MURAKAS
Sõmeru kooli huvijuht

Sõmeru põhikool saavutas tänavu Ettevõtliku Kooli haridusprogrammis kõrgeima kvaliteedimärgise ehk kuld-taseme. Varasemalt on kool läbinud baas- ja hõbetaseme standardid.

See on uskumatult suur saavutus, mis toob meile kõigile suurt rõõmu ja uhkust. Meie koolis on tõepoolest väga aktiivseid ja innustavaid õpetajaid ning juhend-

dajaid, kes õhutavad õpilaste ettevõtlikkust ning inspireerivad neid tegutsema. Soovime südamest õnnitleda ning muidugi tänada meie kooli, juhendajaid ja eriti meie vapraid õpilasi! „Kuld-taseme saavutamine tõestab meie koolile, et oleme õigel kursil ning meie ettevõtlik elustiil väärib kindlasti jätkuvat arendamist ja hoidmist,“ sõnas uhkusega Sõmeru põhikooli direktor Virge Ong.

Ettevõtlik Kooli haridusprogramm toob meie koolidesse ja lasteaedadesse roh-

kem iseseisvust ning ettevõtlikku suhtumist, arendades meie lastes otsustusvõimet ja sütitades neis tegutsemis-tahet. Näpi koolile omistati tänavu baastaseme standard. Haridusprogrammiga jätkab baastasemel ka Uhtna põhikool ning Veltsi lasteaed-alkkool, kellel on tase taotlemisel. Eestis on juba üle 220 kooli ja lasteaia, kes järgivad Ettevõtliku Kooli põhimõtteid ning teevad suurepäraseid töid.

Edukalt hindamise läbinutele antakse üle tunnustuskiri koos autasustava standardit tõendava autahvli ja lipuga.

FOTO: TUULI RAAL

Tuult tiibadesse

Taas saatsid meie valla koolid ja lasteaiad teele uued lennud lõpetajaid, andes kaasa neile tarkusetarad, head soovid ja julguse astuda oma elurajal uusi samme.

Vetsi lasteae-algkooli 4. klassi lõpetasid: Stella Lilienbach ja Polina Shapoval ning õpetaja Anneli Martinson. FOTO: MARGIT KAARE

Sõmeru põhikooli lõpetasid: Kaspar Adama, Miia Marie Helene Aul, Jekaterina Bolonenkova, Mairold Einard, Merle Fokina, Elis Gaver, Kairo Holm, Matthias Järvet, Andris Lain, Kirke Lakur, Laura Lillepuu, Rainer Metsam, Lisandra Murakas, Mait Sander Nõlvak, Ebeli Orulepa, Kedi Padonik, Anet Pajo, Robert Pärnsalu, Anna-Liisa Rääk, Alto Sillard, Damiana Amelia Smirnova, Ken-Richard Talalae, Lisandra Timm, Romet Veitmann ja klassijuhataja Tuuli Raal. FOTO: KADI MURAKAS

Näpi kooli lõpetasid: Helen Hang, Kuipo Toomsalu, Margus Salve, Gerhard Koitsaar, Kaido Veski, Daniela Larkina, Elina Sengen ning klassijuhataja Liivi Pajula. FOTO: TRIIN PLOOM

Lasila põhikooli lõpetasid: Mariete Nurk, Hannes Randviir, Mary-Heliise Tähtväli ja klassijuhataja Eve Kangur. FOTO: TEA KRIHVEL

Ühtna põhikooli lõpetasid: Kaisa Helena Jalak, Gita-Kristina Kalla, Marten Laurimäe, Ricardo-Sven Lokman, Kaarel Lusti, Alan-Cristopher Muldma, Miko Mälton, Krislin Pähkel, Nazar Romanenko, Laura Rubin ning klassijuhataja Sirje Rebane. FOTO: JANEK LAANEMÄE

Sõmeru lasteae Pääsusilm Sipsikute rühma lõpetasid: Mairon Einard, Mariliis Romov, Oskar Iskül, Egert Roosimägi, Tairi Jõemägi, Mart Rätsep, Eliise Kask, Oliver Salm, Mirabel Kongi, Jakob Salumets, Sandra Laasberg, Rasmus Sirmets, Annabel Lain, Vanessa Tali, Kaspar Lehtroos, Luna Uttendorf, Ken Merten Lulla, Trevor Vichmann, Marten Proover ning õpetajad Terje Ristna, Maire Paur ja õpetaja abi Karin Timm. FOTO: KRISTEL KARJANE

* Kõiki lõpetajaid ja õpetajaid ei ole fotodel

Sõmeru lasteaed Pääsusilm Mõmmikute rühma lõpetasid: Vera Bolonenkova, Mirelle Marton, Matvei Bolonenkov, Ivan Melnyk, Hanna Loreen Gaver, Jan Murašov, Kert Karja, Angelika Tamm, Devis Kask ning õpetajad Elle Ulm, Külli Hallik-Vilu ja õpetaja abi Katrin Sergejenkov. FOTO: KRISTEL KARJANE

Sõmeru lasteaed Pääsusilm Uhtna maja Tähetäpside rühma lõpetasid: Karlote Maria Aal, Genneth Paimre, Bruno Basmanov, Ilja Razumkov, Adeele Laager, Saara Saarpuu, Eliise Laanemäe, Kyrulo Shkirman, Yaroslav Lavruk, Emilia Svitlyshena ning õpetajad Piia Allvee, ja Annika Aasa, õpetaja abid Dagmar Lõhmus ja Nadiia Svitlyshena. FOTO: JANEK LAANEMÄE

Veltsi lasteaia lõpetasid: Konrad Kuusalu, Teele Soots, Emma Martha Nõmmik, Ardi Talpsepp, Trevor Birjukov ning õpetajad ja õpetajaabid Marge Laagus, Milvi Koppel, Age Uustalu, Anne Nagel. FOTO: EVELIN SAMMEL

Lasila lasteaia lõpetasid: German Punane, Polina Tarkani, Jarek Sinimets, Keity Roots, Trevor Tarkusep, Rasmus Valdre, Gregor-Andreas Siim ning õpetajad Kaia Laur, Katrin Saluvee, Maarika Kudi ja õpetaja abi Monika Otsmaa. FOTO: ANDRE PUNANE

Kohtumine Näpi kooli vaderilooma – tüügasseaga

ANNELI MEIBAUM
Näpi kooli huvijuht

Näpi koolipere selle õppeaasta üks eesmärk oli korraldada koolis heategevuslik Kadrialaat, mille raames sooviti koguda raha, et hakata vaderiks Tallinna loomaaias elavale tüügasseale.

Kuna ühest laadatulust eesmärgi saavutamiseks ei piisanud, korraldati veel Sõbrapäevala ning osaleti usinasti erinevatel ümbruskonna laadadel.

Pisut peale jõule oli looma aasta sööda- ja hoolduskuulus vajalik summa (580 eurot) koos ning koolijuht

sõlmis selle aasta jaanuaris Tallinna Loomaaiaiga vaderilepingu.

6. juunil võeti ette kauaoodatud sõit pealinna.

Küll oli tore kohtumine! Interneti avarustest leitud pildidel tundus meie uus sõber ehk pisut jõuline ja veidi veider, kuid päriselus polnud kellelgi kahtlust, et vaderiloomaks sai valitud just see kõige õigem isend, selline rahulik, vaikselt oma tempos kulgev, end ümbritsevast mitte häirida laskev, muhe ja isegi pisut nunnu.

Koolipere silmis oli suur rõõm ja südames soe tunne tehtud heateost. Hingepai tegi liival mõnusasti päikest nautiv uus sõber – tüügassiga!

Lisaks tüügasseaga kohtumisele kogeti loomaaias veel hulga vahvaid emotsioone. Kes tundis rõõmu elevandist ja ninasarvikust, kelle hinge rõõmustas aarade värvikirevus ja kes kohtus oma lemmiklooma surikaadiga.

Vaieldamatult põneva kogemuse said need õpilased ja õpetajad, kes leidsid tee vihmametsa ekspositsiooni juurde. See oli üks erakordne 5D kogemus – kohtumine põnevate isenditega loodushälle küllases uduvihmaniiskuses ja lopsaka loodusega troopikametsas.

Planeedi elurikkus on imetusväärne!

FOTOD: ANNELI MEIBAUM, TRIINI PLOOM

Uhtna kooli õpetajate õpiringid

KAIRI UUENI,
PILLE MÄND
Uhtna kooli õpetajad

Koostöös Noored Kooli programmiga viis õpetaja Pille Mänd Uhtna koolis läbi mõjuka koosloome projekti, milleks olid õpetajate õpiringid.

Õppeaasta jooksul toimus 11 kohtumist, milles osales 13 õpetajat, sh juhtkond. Õpiringides õpetasid Joosep Norma ja Katrin Kullo Tallinna Ülikoolist, kuidas arendada õpilaste õpipädevust ja enesejuhitud õppimise võimet ning missuguseid erinevaid õpistrateegiaid selleks võiks kasutada.

Ennastjuhtivat õppijat toetavad õpetajad. FOTO: MAARJA RUMM

Õpetajad viisid õpitud õpioskused omakorda õpilasteni. Uhtna kooli õpilased on nüüd teadlikumad, millised strateegiad on tõhusad, millised mitte. Kuna õpioskuste omandamine on pikk protsess ja selleks, et õpilased

saadud teadmisi kasutama ka hakkaksid, on plaanis järgmisel õppeaastal teemaga jätkata. Õpiringide lõpuseminaril said osalejad ennastjuhtiva õppija koolituse läbimist kinnitava tunnistuse.

Teadus – see kõlab uhkelt

SIRJE REBANE
kaaskirjutaja

Teadus on:

- teadmiste kogum
 - uurimisprotsess
 - maailma tundmaõppimise viis
 - toodete valmistamise viis
- Kui su vastusevariantideks olid kolm esimest, olid tubli!

7. klassi bioloogiaõpik annab lisaks veel järgmise definitsiooni: „Teadus on ühtaegu nii uurimisprotsess kui ka teadmiste kogum, mis uurimistöö tulemusena sünnib. Teadlased teevad iga päev tööd selle nimel, et saada uusi teadmisi, teha avastusi ja luua seadmeid, millest oleks inimestele kasu.“

Uhtna kool pühendas teadusele terve eelviimase koolipäeva. Et laste aju tööle hakkaks, alustati hommikul liikumistunniga. Õpilased said valida, kas teevad joogat, tantsivad, mängivad palli või jalutavad. Seejärel algas õpetaja Pille Mändi korraldatud teaduspäev. Koolipere jagunes gruppideks ning kõik õpilased said osa kolmest erinevast töötoast.

Teaduspäev.

FOTOD: PILLE MÄND

Eesti Maaülikooli kaasprofessor Reet Karise korraldas õpituba „Tolmeldajad – kes ja milleks“. Karise rääkis kimalastest ja nende tähtsusest looduskooslustes. Õpilased said töötoas näha ja oma käega katsuda kimalase taru sisemust ning läbi pleksiklaasi uurida ka elusat kimalastest sumisevat taru. Õpilased said teada, kuidas teha erinevatel tolmeldajatel vahet ning viimaks püüdsid töötubades osalejad kooli aiast pisikesse proovitopsidesse

tolmeldajaid ning määrasid need juhendaja abiga ära. Kokku leiti kooli aiast 11 erinevat tolmeldajaliiki.

Tartu Ülikooli värsked magistrid, taimeökoloog Laura Puura ja zooloog Piia Tomingas viisid läbi õpituba „Taimedega sina peale“. Õpilased said selgeks, kuidas teha vahet erinevatel taimerühmadel ning õppisid tundma puu- ja põõsaliike. Viimaks pidid nad täitma kooli ümbritsevatel niitudel taimebingo, mille käigus leitud

taimeliigid said samuti juhendajate abiga määratud.

Meie oma füüsikaõpetaja Pille Mänd viis läbi töötoa „Harjutused noorele insenerile“, kus õpilased said esmalt teadmisi selle kohta, kuidas tuleks pikal tornehitisel raskuskese paigutada, miks pilvelõhkujatesse massiivsed pendlid paigutatakse ja kuidas resonantsi nähtus võib igapäevaelus olla kasulik või kahjulik. Seejärel võistlesid õpilased selles, kes hambaorkidest ja kahest pa-

pitükist pikema torni valmis ehitab.

Põnevust ja tegevust jagus nii suurtele kui ka pisematele õppuritele. Selgus, et Uhtna koolis õpivad vaprad õpilased, sest ka kõige nooremad

judgesid teaduse tegemise nimel tolmeldajaid pisikesse proovitopsidesse püüda.

Aitäh teadlastele, kes Tartust kohale tulid!

6 lihtsat viisi, kuidas palava ilmaga kodu energiasäästlikult jahutada

BRITT-MARII PUNG
Eesti Energia AS kommunikatsioonispetsialist

Kodu jahutamine on tegevus, mis tuletab ennast eestlastele meelde igal suvel. Kuna südasuvi ei ole enam kaugel ja ilmad muutuvad päev-päevalt aina soojemaks, tasuks juba ennetavalt mõtlema hakata, kuidas eesolevale hooajale vastu astuda.

Kasuta kardinaid ja ruloosid ka päevasel ajal

Kas teadsid, et ligi 76% soojusenergiast pääseb eluruumidesse läbi akende? Tavaliselt oleme harjunud kardinaid või rulood ette tõmbama õhtul, mil väljas on pime, et tuppa ei oleks sisse näha. Tegelikult on need head abilised ka päevasel ajal takistamaks soojuskiirte jõudmist ruumi.

Eriti edukalt püüavad soojust just heledad kardinaid, mis ei neela nii palju valgust kui tumedad toonid ja hoiavad seetõttu toa jahedamana.

Vaata, et jahe õhk ei pääseks siseruumidest välja

Kodu soojustamine ei tule kasuks ainult talvel sooja toatemperatuuri säilitamisel, vaid aitab ka suvel hoida jaheda õhu ruumis sees. Seetõttu on oluline käia oma kodus ringi ja kaardistada kohad, kus võib õhuleket esineda. Tavaliselt

on nendeks seinad, põrandad, katus ning uste- ja aknaraamide vahed. Kindlasti tasub üle kontrollida ka pööning ja kelder.

Nagu füüsikaseaduste kohane, liigub soe õhk alt üles. See tähendab, et mitmekorruselistes kodudes on ülemistel korrustel võrreldes alumistega alati soojem. Nii võib soojustamata pööning muutuda suviste ilmadega talumatult kuumaks ja sinna kogunenud soe õhk hakkab omakorda edasi kanduma ka alumistele korrustele, tõstes temperatuuri eluruumides.

Appi tuleb tehnika

Varu endale koju üks või mitu õhku jahutavat seadet nagu konditsioneer või ventilaator. Konditsioneerid ja ventilaatorid aitavad õhku ringluses hoida ja seeläbi jahedamat õhuvoolu luua. Kui varasemalt levis arusaam, et energiakuludelt säästmiseks ei tohiks jahutuseade pidevalt töös olla, siis täna on turul targad inverterüsteemil põhinevad lahendused. Sellised konditsioneerid reguleerivad ise oma elektritarbimist ja võimsust vastavalt ruumi jahutusvajadusele.

Õhksoojuspump on abiks iga ilmaga

Õhksoojuspump tagab meeldiva ja energiaefektiivse sisekliima aastaringelt – ja-

hedamal ajal soojendab õhku ning soojemal ajal jahutab. Sõltuvalt hoone projektist on õhksoojuspumpa hea paigaldada näiteks elutupa või esikusse, kus jahutatud õhk kandub mööda tuba laiali ja teistesse tubadesse edasi.

Tegu on küll mõnevõrra kulukama investeeringuga, kuid see-eest võimaldab õhk-õhk soojuspump elektrikulusid vähendada kuni 80%. Seadme keskmine eluiga on vähemalt 10–15 aastat või isegi kauem, mis tähendab, et ost tasub ennast igati ära.

Lase värsket õhku tuppa

Aknad ava varahommikul, hilisõhtuti või öösiti, mil õhk on jahedam. Vastasel juhul võid endale hoopis karuteene teha. Avades akna keset päeva, lased sisse sooja õhku, mis mitte ei jahuta tuba, vaid soojendab seda veelgi.

Tuba jahutades tasub efektiivsuse mõttes silmas pidada

ristventilatsiooni põhimõtet. Selleks ava aknad ja ukсед, mis asuvad üksteisest vastakuti. Nii tekib tuuletõmme ning soe ja seisev õhk saab vabalt liikuma.

Ära tooda ise soojust juurde

Koduseinte vahel on mitmeid elektriseadmeid, mille kasutamine toodab omakorda soojusenergiat. Kui talvel ei pane me seda niivõrd palju tähele, siis suvekuudel võib see hoone sisetemperatuurile märgatavalt mõjuda. Sellised seadmed on näiteks ahjud, vanemad pliidid ja isegi halogeenvalgustid.

Lahendus on lihtne – kui sa ei ole seda juba teinud, siis vaheta oma praegused valgustid leedide vastu välja, mis on lisaks energiasäästlikud ja kestavad kauem. Toidu valmistamisel eelista võimalusel teisi seadmeid nagu mikrolaineahi või grilli.

FOTO: illustratiivne

Minul on suur mure. Viimasel ajal on tekkinud meie piirkonda lapsed, kes käivad mind narrimas. Ma ei ole kuri, aga see ärritab mind väga. Muret teeb, et kui ma ühel päeval pääsen lahti, siis on tulemused väga kurvad. Ma pole küll veel kedagi rünnanud, aga kui lapsed mind edasi kiusavad, siis kindel selles enam olla ei saa. Palun, kallid lapsevanemad, rääkige lastega. Meie, koerad, lähemegi kurjaks, kui meid kiusata. Ja me mäletame oma kiusajaid. Võib-olla lapsed ei oska niimoodi mõelda, aga teie kohus on neile seda selgitada.

Koeraomanikele räägitakse palju, et koeri tuleb sotsialiseerida laste, teiste loomade jm tegelastega. Kahjuks ei räägita lapsevanematele, et ka lapsi peaks loomadega sotsialiseerima. Võimalik, et mind kiusavad lapsed tegelikult kardavad minusuguseid ja siis arvavad, et saavad suure julgustükiga hakkama, kui kinnisel territooriumil olevat koera kiusavad.

Kõik nõuavad, et koerad peavad olema viisakad ja kasvatatud ja sõna kuulama. Aga lapsed?

Üldjuhul on selliste laste kodune kasvatus puudulik, normaalne laps ei ärrita võõrast looma.

Soovitused koera omanikule:

1. Pane see mure üles kohaliku valla foorumisse! Kui võimalik, tee pilt nendest lastest. Kui nad tänaval olles koera narrivad, siis asuvad nad avalikus kohas ja igaühel on õigus neist seal ka pilti teha.

2. Pöördu kooli poole. Kooli poole pöördu mitte sooviga pahategijaid karistada, vaid pigem pane rõhk sellele, et lapsi tuleks harida. Paku koolile koostööd, et kutsuda esinema mõni koertetreener, kes räägiks koertega suhtlemisest ja võõraste koertega käitumisest.

Jaanipäevaks kõrgeks kasvab rohi

Vaeküla mullimaailm, ehk kui vähe on õnneks vaja. FOTO: SIRJE REBANE

... rinnust saadik kõrgub kas-tehein.

Ütle, kust ma rada teha tohin – igal pool on noor ja õitsev hein!

Tõsi ta on. Muruplatsiväljastel aladel rõõmustab silma nii valgeõieline angervaks kui lillakasroosa põdrakanep, millele pakuvad konkurentsi vana hea rakvere raibe, raudrohi ja erinevad kõrrelised. Taevataadi poolt saadetud vihmahood pakuvad värskendavat kosutust ja kindlustunnet. Süütamist ootavad jaanilõkked Lasilas, Ubjas ja Vaekülas, sest ...

Jaaniõhtul süüdatakse tuled, tantsuplatsil tallatakse hein. Aastas kord see õhtu ette tuleb – igal pool saab muserdatud hein.

Lasila ruulib! FOTO: KAIRE NAGY

Nii oligi. **LASILAS** toimus üle mitme aasta taas jaanipidu. Rahvast kogunes ümberkaudsetest küladest, linnadest, alevitest. Kuna jaanituleplats asub tee ääres, sattus ka läbisõitjaid. Nii mõnegi inimese suust kostis hoopis võõras keel, sest tulijaid oli ka Dallasest, Brüsselist ja Rootsist. Meie meelest on Lasila üks äge kant ja seob kokku palju erinevaid inimesi.

Põlised elanikud on uhked oma kodukoha üle, kuid tunnevad rõõmu ka külalistest. Õhtu nautisid nii asjaosalised kui külalised ning vahvaid tegemisi, lõbusaid mängu ja koosolemiserõõmu jätkus kõigile. Loomulikult sai tantsuplatsilt Toscana juuksenõela muusika saatel hein kah tallatud. Muide, sama tehti ka Ubjas Annely Otti ja Rein Kontsoni ning päev hiljem Vaekülas Janeki ja Tony kaasabil.

Ka **UBJA** jaaniõhtu tõi lisaks kodukandi inimestele kohale sõbrad ja tuttavad lähümbrusest ja kaugemalgi ning pakkus mõnusat meelelahutust ja ühtekuuluvustunnet. Iris Roosti laule kuulates ja erinevaid võistlusmänge mängides kadus aeg märkamata.

Samuti tervitas kõiki kohalikulid mõnusa soojuse ja kodususega **VAEKÜLA** küla-plats, kus nooremad asjaosalised surfasid muinasjutulises mullimaailmas, suuremad seiklesid spordiväljakul ja proovisid kätt ja silma Airsofti kaasabil ning täiskasvanud tundsid ennast erinevates tegevustes lihtsalt mõnusalt.

Jaaniõöl on sõnajalad õites, metsa all, kus kõrge-kõrge hein.

Lapsed, lapsed, sinna minna võite – niikuinii seal niitmata jääb hein.

Tegelikkuses ei lustinud mitte ainult lapsed vaid siirast rõõm peegeldus kõikide kohalolijate nägudelt ning on supper lahe, et meie külades on nii vahvaid tegijaid ja eestvedajaid ning toetajaid, kes on valmis korraldusevankrit nii eest vedama kui ka tagant tõukama ning kes sellest ka ise kokkuvõttes rõõmu tundsid.

Merli Tammemägi: „Rõõm on see, kui saad üritu-

Ubjas vallutati kõrguseid.

FOTO: MERLI TAMMEMÄGI

pannud rahva tegutsema, et küla ja kool säiliks. Korraldasime MTÜ Lasila Küla eestvedamisega ka Teeme Ära talgud ja nüüd korraldasime koos jaanipeo. Paljud kohalikud ettevõtted panid öla alla ka auhindadega loteriisse, mille lapsevanemad korraldasid Lasila Põhikooli toetuseks. Suur aitäh kõigile!”

Moonika Mänd: „Jaaniõhtu oli tore juba ainuüksi sellepärast, et meil on nii vahva korraldusmeeskond, kes asju poolelt sõnalt taipab ja teab mida ja kuidas peab tegema. Juba mitmendat aastat käivad meil jaanitulel Mullimeisteid, kes toovad oma tegevustega lastele naeru näole. Väga vahva oli ka näha oma küla poissi, Janekut, laval laulmas. On näha, et jaanituld Vaekülas oodatakse, sest ikka ja jälle leiavad jaaniõhtuks siia tee ka need, kes kunagi on siit ära kolinud.”

Jaaniõhtu on rohi, sügis jõuab, jääb vaid kuluhehin...

Ütle, kust küll rada teha tohin – igal pool on noor ja õitsev hein!

Tegelikkuses jääb palju rohkem kui vaid kuluhehin. Jääb rõõm ja rahulolu, õlatunne ja üksmeel, mälestus imetoredast õhtust ning teadmine, et kodu ja kodupaik ootavad sind alati.

Jaaniõhtutest valla erinevates küladest tegi kokkuvõtte **SIRJE REBANE**

RAAMATU-UUDISED

Uhtna raamatukogu direktor Inge Pikkoja soovitab

Rocia Bonilla „AITÄH SULLE“

Katalaani kirjanik on kirjutanud imearmsa loo naabrite ja sõbralikust kooselamisest. Loo alguses elatakse kõrvuti nii, et ei teata kes elab kõrvalmajas. On seal elatis? Kõva kõrvakuulmisega vanatädi? Või on see sootuks tühi? Tänu ootamatule äpardusele muutub nende kodukandi elu täielikult. Naabrid hakkavad teisi märkama ja arvestama ning võtavad koos ette palju põnevat. See on lugu sõbralikust kooselamisest. See on lugu meist kõigist.

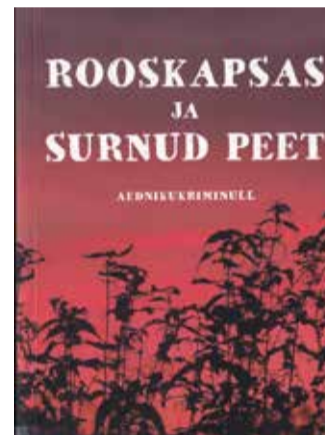
Mona Nikolay „ROOSAKAPSAS JA SURNUD PEET“

Kriminulle on erinevaid: õudsad, ilusad, humoorikad. Mona Nikolay on kirjutanud aednikukriminulli, kus saab nalja. Tegemist on ühe Berliini aiandusühistu elu käsitleva romaaniga.

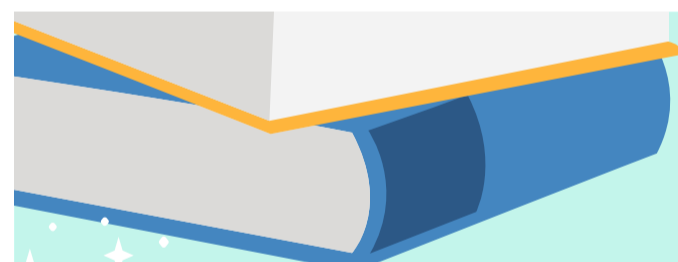
Endine politseinik Manfred Nowak alustab rõõmsalt uut aiandusaastat, kuid selle rikuvad vastsed naabrid Eike ja Caro von Ribbek, kes tulevad otsekui teisest maailmast. Kõigele lisaks leitakse nende kõõgiviljapeenrast laip.

Tegemist on mõnusa suvelugemisega, mida peenarde rohimise, kastmise ja muru niitmise vahel kätte võtta.

Tegemist on krimisarja esimese raamatuga, loodetavasti on sügiseseks saagikoristamiseks ilmunud juba järgmine osa.

Head lugemist!

Suvi raamatukogudes

Uhtna raamatukogus

10. juulist 13. augustini raamatukogu avatud kolmapäeviti 9–16.

Lepna raamatukogus

Lepna raamatukogu on suletud:
10. juuli kuni 23. juuli
4. august kuni 11. august

Raamatute tagastamine läbi tagastuskasti Tagastuskasti tühjendatakse raamatukogu lahtiolekuajal ehk tagastus fikseeritakse esimesel tööpäeval peale tagastamist, töötaja puhkuse ajal fikseeritakse tagastus puhkuse lõpule järgneval tööpäeval. Palun alati veenduda, et teavik ei jääks tagastuskasti avausest välja. Kui tagastatavad teavikud ei mahu postkasti, kirjutage palun teade raamatukogu meile lepna@rakverevald.ee.

LEPNA POSTIPUNKT ON SULETUD:

7. juuli kuni 23. juuli

3. august kuni 11. august

Puhkuse ajal palun ärge pange Omniva kaudu saadetavaid kirju raamatukogu tagastuskasti, sest sel ajal tagastuskasti ei tühjendata ja teie kiri ei jõua postitootaja kätte. Nii võib kiri mitmeks nädalaks seisma jääda. Tagastuskast ei asenda Omniva oranži postkasti.

Soovid saata pakki, vajad postmarki, ümbrikku või pakendit, tasuda arveid või saata kirju. Siis Ominival on olemas teenus „Telli postikuller koju“, see teenus kehtib aastaringi ja ei ole seotud Lepna postipunkti tööaegadega.

Kui elad piirkonnas, kus lähim postiasutus asub kaugemal kui 5 km, siis on võimalik tellida kirjajandja tasuta koju. Kui aga lähim postiasutus on lähemal kui 5 km, on kirjajandja koju tellimine tasuline (tasumine ainult pangakaardiga). Tellimiseks helista Omniva klienditeeninduse numbrile: 6616616 Või täida tellimus Omniva kodulehel https://www.omniva.ee/era/abiinfo/kirjakandja_tellimine

Ilusat suve!

5 võimalust, milles saan sind aidata

Igaüks meist seab endale eesmärgiks arengu, olgu selleks siis teadmiste kogumine, tervise valdkond või millegi muu arendamine. Tähtis on teadmine, et sa ei ole üksini ning soovitatakse julgelt sisse piiluda **valla arendus- ja tervisedenduse nõunik Siiri Kohveri** uksest, kelle igapäevasteks tööülesanneteks on koordineerida ja korraldada valla spordielu, terviseedendust ja turvalisust. Lisaks sellele on tema ülesanneteks Rakvere valla arengukava koostamine, samuti arengustrateegiaid ning valla arengut puudutavate tegevuste koordineerimine, arendusprojektide ülevaate omamine, huvitatud osapooltele informatsiooni jagamine, koostöö koordineerimine ettevõtjate ja kolmanda sektoriga.

5 asja millega saab ta sind aidata

- Pidevalt on avanemas erinevaid toetusmeetmeid (Leader, PRIA, kultuuriministeerium, Kultuurkapital jne), minu ülesandeks on sihtrühmale (kogukonnad, ettevõtjad, korteriühistud jne) informatsiooni edastamine toetusmeetmetest. Lisaks nende nõustamine ja kaasa aitamine toetusprojektide kirjutamisel. Meie saame näiteks MTÜde tegevust toe-

tada vaid „Rakvere valla eelarvest mittetulunduslikuks tegevuseks toetuste andmise korra“ alusel, kuid lisaks vallale pakuvad ka teised eelnimetatud organisatsioonid rahalisi toetusmeetmeid. Tihti jäävad huvigrupid info otsimisega hätta, sellisel puhul saangi mina abiks olla.

- Korraldan iga aastast valla arengukava ülevaate ja vajadusel muutmise protsessi. Ka hetkel on Rakvere valla arengukava aastateks 2019–2035 suunatud avalikule väljapanekule ning ootab kõigi vallakodanike muudatus- ja täiendusettepanekuid. Omavalitsuse arengukava on alusdokument, mille põhjal kujundatakse eelarvestrateegia ja iga-aastased eelarved. Arengukava ja eelarvestrateegia panevad paika omavalitsuse arengu põhisuunad.

- Korraldan vallas toimuvaid ettevõtjate inspiratsiooniõhtuid, mis koosnevad kahest osast: valla ettevõtte külastus ning arutelu huvipakkuvatel teemadel. Oleme külastanud Top Marine Näpi tootmist, OG Elektra Lepna Elamuskeskust, AS Ferrel tootmist. Ettekannetega on esinenud maksu- ja tolliamet, Töötukassa, Lääne-Virumaa Arenduskeskus, TalTech, Tallinna Tehnikakõrgkool.

Arendus- ja tervisedenduse nõunik Siiri Kohver.

FOTO: ERAKOGUST

- Korraldame kord aastas mittetulundusühingutele ümarlaudu ning nõustame neid jooksvalt projektide ja toetustaotluste kirjutamisel.

- Korraldan erinevaid sportlike üritusi vallas: Heategevuslik kõrvitsarallit, Rakvere valla suvejooksu, Kirju liblika suvi – rattaorienteerumist, Kirju liblika

sügis-rogaini, kelguvõistlust Libe liug, Lääne-Virumaa Suusasarja Sõmeru etappi. Lisaks hoolitsen selle eest, et vallakodanikel oleks liikumis- ja sportimisvõimalusi üle valla - madalseiklusradad, pumtrackid, rahvaspordiväljakud, terviseradad jne.

Rõõmsas arenevas tempos ikka tervislikult edasi!

Austa viimset puhkepaika

Igal aastal jõuab Eesti kalmistutele sadu tuhandeid küünlaid. Kalmistul lennutab tuul pooleldi põlenud plastümbrises küünlad laiali, samuti viivad linnud küünalde ümbrised loodusesse sooviga süüa tepsidesse jäänud vaha. Kõik, mis aga loodusesse lennutatud, jääb sinna sageli vedelema – teede äärtesse, metsa alla. On kalmistuid, kus sellised tuule ja lindude poolt kokku lennutatud plastiktooted (lillepotid, küünlaümbrised, kunstlilled) on lademetes moodustanud prügimägesid.

ABIKS KORISTAJALE

- Ära tohib hauaplatsidelt korjata AINULT tühjad plastikust küünlatopsid, mis ei ole korduvkasutatavad.
- Hauaplatsidel kõndida ei tohi. Platsile läheneda alati kas külje pealt või tagant ning tühi küünlatops eemaldada hauaplatsile astumata. Hauaplatsi piirdele astuda tohib.
- Kunstlilli hault ära visata ei tohi.
- Kui hauld oleval küünlatopsis on sees veel vaha ja taht ning küünalt saab veel süüdata, ei tohi seda ära võtta.
- Kui hauld oleval küünlatopsi sisse on pandud nt väike teeküünal, siis ei tohi seda tepsid ära võtta. Ilmselt inimese korduvkasutab seda.
- Kui küünal ei meenuta tavalist küünalt, kuid on plastikust, siis on see ilmselt LED-küünal ning ära ei tohi võtta.
- Kui miski tekitab kahtlusi või küsimusi, siis pigem mitte ära võtta.
- Klaasist küünlatopsi hault ära võtta ei tohi, isegi kui need on tühjad.
- Laternast ei tohi samuti ära võtta mitte ühestki materjalist tühja küünlatopsi, ilmselt seda taaskasuta-

FOTO: ERAKOGUST

takse. See ei kahjusta loodust ning ei satu lindude noka vahele.

- Kui prügi vedeleb hauaplatside vahel ja teeradadel, siis tohib kõik vedelema ära visata (ka kunstlilled jne). Hauakivi taga olevad esemed peavad alles jääma, need on sinna põhjusega pandud.

- Kui korjad küünlatopsi, siis vala need eelnevalt veest tühjaks ning võimalusel sorteerid tepsid ja tepsikaaned (metallist) eraldi. Metallist eraldi kogumise võimekus sõltub kalmistust ja jäätmeveo kokkulepetest, uuri infot koristuse juhendajalt.

Rakvere vald korraldab 16.09 kell 10 Tõrma kalmistul koristuspäeva. Prügikotid ja kindad meie poolt. Registreerida saab maailmakoristuspaeva kodulehel või helistades/kirjutades heakorraspetsialistile minna.ounap@rakverevald.ee või tel 5389 1930.

SUURJÄÄTMETE KOGUMISRING Rakvere vallas toimub 22. juulil

Kogumispunkt asub	Aeg	Koht
Ussimäe Pagusoo tn ots	9:00 9:20	X: 6580945,61; Y: 635317,80
Metskond RMK parkla	9:30 9:35	X: 6582326,71; Y: 636866,47
Sõmeru Astri tn risti pakendikonteinerid	9:40 10:00	X: 6582648,00 Y: 637428,55
Sõmeru poe parkla	10:05 10:30	X: 6582861,00; Y: 638332,77
Ubjä küla keskuse ees	11:00 11:20	X: 6588653,06; Y: 637864,63
Kohala vana poe parkla	11:30 11:40	X: 6589048,08; Y: 643701,66
Uhtna Silla-Kitseküla rist	11:45 11:55	X: 6587159,67; Y: 645629,14
Uhtna mõisa parkla	12:00 12:30	X: 6586858,84; Y: 645832,62
Vaeküla Külakeskuse ees	13:00 13:15	X: 6580771,64; Y: 642931,61
Näpi bussipeatus	13:25 13:40	X: 6583188,94; Y: 636818,87
Roodevälja Vahtra alleel	13:45 14:00	X: 6583211,64; Y: 634951,86
Arkna teadetetahvli juures	14:15 14:30	X: 6586204,32; Y: 635208,84
Tõrma kalmistu pakendikonteinerid	9:00 9:10	X: 6578421,20; Y: 633586,64
Tõrma küla pakendikonteinerid	9:15 9:30	X: 6577134,11; Y: 632213,91
Karitsa pakendikonteinerid	9:40 9:50	X: 6574480,12; Y: 632922,72
Levala Kaasiku teel	10:00 10:20	X: 6572423,67; Y: 630626,62
Lasila lasteaia ja kooli vahel	10:35 11:00	X: 6570189,62; Y: 626497,01
Mädapea bussipeatuse ja pakendikonteinerid	11:20 11:30	X: 6577619,85; Y: 628385,08
Lepna korrusmajade konteinerid	11:45 12:15	X: 6579297,28; Y: 630291,70
Tõrremäe Lehispuu tee pakendikonteinerid	12:45 13:00	X: 6582034,99; Y: 632666,91
Tõrremäe Haljala tee 9 ja 11 pakendikonteinerid	13:05 13:15	X: 6582556,25 Y: 632630,77
Päide Suvila ja Mesilase tee ristmiku pakendikonteinerid	13:50 14:10	X: 6584909,49; Y: 633334,87
Veltsi Veltsi tee ja Paatna tee rist	14:25 14:40	X: 6586445,36; Y: 629157,37
Pärnu-Rakvere-Sõmeru tee ja Erna tee rist Karivärava külas	14:50 15:00	X: 6581171,05; Y: 628838,01

Kogumisautole saab tuua suurjäätmeid (peamiselt mööbel, aga näiteks plastijäätmed, katkised rattad, kraanikausid, wc potid jms, mida ei võta peale ohtlike jäätmeid koguv auto, aga mis ei ole ka segaolmejäätmed). Raskeid jäätmeid kogumisautole tuues tuleb jääda autojuhile appi!

Vastu ei võeta ohtlike jäätmeid, vanarehve, eterniiti, lehtklaasi, olmeelektroonikat (nt komplektsed külmapid, telerid, pliivid jne) jm, mis ei ole suurjäätmed. Sellised jäätmed tuleb endal toimetada jäätmeikeskusesse.

Küsimuste korral palun pöörduda: sandra.schmidt@rakverevald.ee, tel. 5193 1280

Vallavalitsuses otsustati

31. mail

- Maksta tervisetootust puudega isikutele kokku summas 270 eurot, tervisetootust peredele kokku summas 100 ja eakatele kokku summas 200 ning küttetoetust kokku summas 1000 eurot.
- Tasuda riskirühma kuuluvale isikule osutatud võlanõustamisteenuse eest (kuni 6 tundi) nõustamist kokku summas kuni 210 eurot, mis tasutakse Rahakassi Konsultatsioonid OÜle arвете alusel.
- Tunnistada kehtetuks Rakvere vallavalitsuse 15.03.2023 korraldus nr 1646.
- Eraldada toetust MTÜdele järgmiste ürituste korraldamiseks: Ubja Külaselts Linda „Ubja küla jaanituli“ summas 1636, Vahva Vaeküla „Vaeküla jaanituli 2023“ summas 1300, Tõrma Jahiselts „Tõrma Jahiseltsi perepäev“ summas 1150 eurot.
- Anda luba avaliku ürituse "Romantilised katusekontserdid" korraldamiseks 09.06 ja 28.07.
- Teha AS Rakvere Vesi üldkoosolekule ettepanek valida Rakvere valla esindajana nõukogusse Rakvere vallavalitsuse liige Viktor Hänninen.
- Muuta Rakvere valla üldplaneeringu koostamise komisjoni koosseisu ja nimetada komisjoniliikmed järgnevalt: komisjoni esimees Jaan Kangur ja liikmed: Mairo Nõlvak, Peep Vassiljev, Riho Iskül, Viktor Hänninen, Inge Liivak, Sandra Schmidt, Rainis Tõnnison, Janek Seidelberg, Minna Öunap ja Siiri Kohver ning tunnistada kehtetuks Rakvere vallavalitsuse 08.01.2020 korraldus nr 7 „Komisjoni moodustamine“.
- Võtta vastu LandComposition OÜ poolt koostatud Künka tee 6 kinnistu detailplaneering.
- Muuta Rakvere vallavalitsuse 10.05.2023 korraldust nr 1757 asendades korralduse lisa uue lisaga (Karusaare katastriüksuse jagamise maakorralduskava plaan).
- Kooskõlastada suurkaevu rajamine Kõrgemäe külas Nelgi kinnistule.
- Kinnitada internetikeskkonnas osta.ee sõiduauto Renault Thalia enampakkumise tulemus 460 eurot ning volitada majandusspetsialist Janeks Seidelbergi sõlmima ostu-müügi lepingut.
- Anda projekterimistingimused Rakvere valla sidetrassid II etapi rajamiseks Mädaepea, Taaravainu ja Tobia külas ning Lepna alevikus.
- Anda ehitusload: päikeseelektrijaama rajamiseks Koidu kinnistule Mädaepeal, suurkaevu rajamiseks Pikametsa kinnistule Rägaveres ja tootmishoone ümberehitamiseks Arkna tee 26b Roodeväljal.

14. juunil

- Maksta tervisetootust puudega isikutele kokku summas 245 eurot ja küttetoetust kokku summas 250 eurot.
- Osutada erivajadusega lapsele tugiisikuteenust ajavahemikul 12.06–25.08. lapsevanema poolt avalduses märgitud perioodidel kuni 8 tundi päevas järelevalve tagamiseks, arendavateks tegevusteks ning iseseisvalt hakkamasaamise toetamiseks. Tugiisikuteenust osutada käsunduslepingu alusel ning rahastatakse riigieelarvest kohalikele omavalitsu-

sele suure hooldus- ja abivajadusega lastele abi osutamiseks eraldatud vahenditest.

- Kehtestada alates 01.07.2023 sotsiaalkorterite (asukohaga Kullaaru) üürihind 1 euro ruutmeetri kohta kuus.
- Osutada üldhooldusteenust isiku ööpäevaringse hoolduse ja toimetuleku tagamiseks Uhtna hooldekodus 26.–30.06 hooldekodukohamaksu tasumise garanteeritakse.
- Tasuda isikute väljaspool kodu ööpäevaringse üldhooldusteenuse hoolduskulude eest Rakvere vallavalitsuse 07.06.2023 korraldusega nr 1814 kehtestatud hoolduskulude tasumise piirmäärat ulatuses ja maksta väiksema sissetuleku hüvitist teenuse saaja tasutavate kulude ja teenuse saaja sissetuleku vahe katmiseks alates 1. juulist, kuna isikute pensioni suurus on alla keskmise pensioni suurus.
- Alates 01.07 osutada eluruumi tagamise teenust abivajavale isikule, kes ise ei ole sotsiaalmajanduslikult olukorrast tulenevalt võimeline endale eluruumi tagama.
- Anda järgmised load avalike ürituste korraldamiseks „Vaeküla jaanituli“ 23.06; „Ubja jaanituli“ 22.06; Maakaitsepäev 23.06; Nurmiku Simman 24.06.
- Seada tähtajatu isiklik kasutusõigus Adven Eesti AS kasuks järgmistele Rakvere valla omandis olevatele ja Sõmeru alevikus asuvatele kinnisasjadele: Aia tn 1; Jaanitule; Tiigi tn 2; Tiigi tn 2b; Tiigi tn 6; Tiigi tn 4e // Tiigi tänav. Õigustatud isikul on õigus ehitada ja omada kinnisasjal maatükiga püsivalt ühendatud kaugküttetorustikku, mille kaitsevöönd on 2,0 m torustiku välisservast ning teostada kõiki töid, mis on vajalikud tehnorajatise ehitamiseks ning järgnevalt selle hooldamiseks, korrashoiuks, remontimiseks, rekonstrueerimiseks, arendamiseks ja ööpäevaringseks kasutamiseks. Isikliku kasutusõiguse seadmisega seotud kulud kannab Adven Eesti AS. Volitada vallavanemat edasivolitamise õigusega allkirjastama isikliku kasutusõiguse seadmiselõpungut.
- Sõlmida ASiga HKScan Estonia isikliku kasutusõiguse seadmise leping ja seada isiklik kasutusõigus Rakvere valla kasuks Arkna külas asuvale Veehaarde kinnisasjale. Kasutusõigus seatakse avalikult kasutatava Jõekalda tee, jalgratta- ja jalgteede koos valgustuse väljaehitamiseks, omamiseks, remontimiseks, hooldamiseks, asendamiseks, kasutamiseks, kasutusse andmiseks ja muul viisil eksploateerimiseks. Kinnisasja osad antakse avalikuks kasutamiseks, teerajatiste teehoidu korraldab teeomanikuna õigustatud isik, isiklik kasutusõigus seatakse tähtajatu ja tasuta, õigustatud isikul on õigus kasutusõiguse alasil kasutada seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks. Kolmandatel isikutel on ööpäevaringselt õigus kasutusõiguse aladel viibida. Notariaalselt tõestatud lepingu sõlmimisega seotud kulud kannab Rakvere vallavalitsus ning volitada vallavanemat allkirjastama lepinguid.
- Eraldada toetust MTÜle Vahva Vaeküla projekti „Rakvere valla noorte ühislaager 2023“ korraldamiseks summas 2000 eurot.
- Kinnitada Rakvere valla eelarvest mittetulunduslikuks tegevuseks toetuse taotluse ja saadud rahaliste vahendite kasutamise aruande vormid.
- Kehtestada Sõmeru lasteaed Pääsusilm aastaringse tegutsemise perioodiks 1. august kuni 30. juuni (s.o. 11 kuud) ning

hoajalise tegutsemise perioodiks juulikuul alates 1. juulist kahe tööpäeva ulatuses (s.o. 10 tööpäeva).

- Anda ehitusluba Arkna küla jalgratta- ja jalgteede rajamiseks Jõekalda tee 1, Jõekalda tee T1, Sepa ja Veehaarde kinnistutel Arknal.
- Anda ehitusluba PVC halli püstitamiseks Rehe tee 6 Arknal.

21. juunil

- Maksta tervisetootust puudega isikutele kokku summas 175 eurot, tervisetootust eakatele summas 50 ja peredele summas 75 ning küttetoetust kokku summas 60 eurot.
- Seada hooldus raske puudega isikule ja määrata hooldatava nõusolekul hooldaja, kuna isik vajab igapäevaselt kõrvalist abi, juhendamist ja ööpäevaringset järelevalvet ning maksta hooldajatoetust 40 eurot kuus alates 01.07.
- Osutada üldhooldusteenust isiku ööpäevaringse hoolduse ja toimetuleku tagamiseks Uhtna hooldekodus, isiku pensionist puudujäeva kohamaksu osa tasutakse vallavalitsuse eelarvest.
- Tasuda viie isiku väljaspool kodu ööpäevaringse üldhooldusteenuse hoolduskulude eest Uhtna hooldekodus piirmäärat ulatuses ja maksta väiksema sissetuleku hüvitist teenuse saaja tasutavate kulude ja teenuse saaja sissetuleku vahe katmiseks, kuna isikute pensioni suurus on alla keskmise pensioni suurus.
- Eraldada toetust MTÜle Lasila Küla projekti „Lasila küla jaanituli“ korraldamiseks summas 1500 eurot.
- Nimetada MTÜ Rakvere Noorte Sport liikmeõiguste teostajaks vallavalitsuse liige Reimo Moor, kiita heaks MTÜ asutamislepingu projekt ning esitada juhataja liikme kandidaadiks Siiri Kohver.
- Tunnustada valla tänukirjaga Sõmeru lasteaia Pääsusilm õpetaja abi Krista Mets-Raudlat kauaaegse ja pühendunud töö eest.
- Määrata Rakvere vallas asuvatele katastriüksustele sihtotstarbed alljärgnevalt: Näpi alevikus 17208 Näpi tee T1 katastriüksus sihtotstarbeks transpordimaa, ligikaudne pindala 2772 m²; Uhtna alevikus Pargimuru katastriüksuse sihtotstarbeks üldkasutatav maa, ligikaudne pindala 4798 m²; Vaekülas Viinavabriku tee 4 katastriüksuse sihtotstarbeks ühiskondlike ehitiste maa, ligikaudne pindala 2691 m².
- Nõustuda Varudi-Altkülas Rajaääre katastriüksuse jagamisega vastavalt maakorralduskava plaanile ning määrata lähiaadressid ja sihtotstarbed: Rajaääre maatulundusmaa ja Rombi tootmismaa.
- Anda load järgmiste avalike ürituste korraldamiseks: Lasila küla jaanituli 22.06; 6. Rakvere valla suvejooks 22.07.
- Anda ehitusload: üksikelamu püstitamiseks Kesa tn 7 Sõmerul; garaaži püstitamiseks Kitseküla tn 30 Uhtna.
- Anda kasutusluba inventari ja teenindushoonele Niidumäe kinnistul Sõmerul.
- Otsustati Hajaasustuse programmi esitatud toetuse taotluste rahuldamine (14 taotlust) ja rahuldamata jätmine (8 taotlust) toetusvahendite lõppemise tõttu.

Vallavolikogus otsustati

31. mail

- Osaleda koos Rakvere linnaga mittetulundusühingu Rakvere Noorte Sport asutamisel ja kiita heaks selle põhikiri.
- Muuta Rakvere vallavolikogu 17.06.2020 määrust nr 69 „Huvihariduse ja -tegevuse toetamise kord“ nii, et huvihariduse omandamist erahuvikoolides või huvitegevuses osalemist kompenseeritakse 100% ulatuses, kuid mitte enam kui 100 eurot kuus varasema 200 euro asemel.
- Kehtestada uus määrus „Rakvere valla eelarvest mittetulunduslikuks tegevuseks toetuste andmise kord“, mis reguleerib Rakvere valla eelarvest eelarveaastaks kultuuri- ja sporditegevuse, noorsootöö ning külaliikumise, seltsitegevuse ja kohaliku omaalgatuse edendamiseks toetuste taotlemist, taotluste menetlemist, toetuse eraldamist ja selle kasutamise üle järelevalvet.
- Kehtestada määrus „Arengukava ja eelarvestrateegia koostamise, menetlemise ja muutmise kord“, mis reguleerib Rakvere valla arengukava ja eelarvestrateegia ning täiendava arengukava eelnõu koostamist, menetlemist ja muutmist ning Rakvere vallast sõltumatelt üksustelt eelarvestrateegia koostamiseks vajaliku informatsiooni saamiseks andmete esitamise tähtaega ja korda.

- Suunata Rakvere valla arengukava aastateks 2019–2035, Rakvere valla teede arengukava 2019–2035, eelarvestrateegia 2024–2027 eelnõud avalikule väljapanekule.
- Mitte võtta vastu Sämiliiva OÜ poolt 30.05.2023 esitatud kompromissi ja täpsustada valla lepingulise esindaja volitusi kohtumenetluses.
- Esitada notariaalne avaldus Rakvere vallas Sämi külas asuva Sämi liivakarjääri kinnistu koormamiseks sõlmitud kinnistule kasutusvalduse seadmise lepingu ja asjaõiguslepingu lõpetamiseks.
- Kehtestada maamaksumäär alates 1. jaanuarist 2024 järgmiselt: 1) elamumaa ja maatulundusmaa õuema kolvikule 0,2% maa maksustamishinnast aastas; 2) punktis 1 nimetatud maatulundusmaale 0,15% maa maksustamishinnast aastas; 3) punktides 1 ja 2 nimetatud sihtotstarbega maale 0,2% maa maksustamishinnast aastas.
- Kinnitada Rakvere valla 2022. a majandusaasta aruanne.
- Maksta Rakvere vallavalitsuse ametnikele/töötajatele ja valla hallatavate asutuste töötajatele haigushüvitist teise ja kolmanda haiguspäeva eest 70% ulatuses keskmisest töötasust nõuetekohase töövõimetuslehe alusel.
- Valida neli rahvakohtunikukandidaati.

- Muuta Rakvere vallavolikogu 20.04.2022 määrust nr 6 „Rakvere valla sotsiaalhoolekandeline abi andmise tingimused ja kord“. Kehtestada muudatused, mis on ennekõike seotud hoolekandereformi ja toetuste ning teenuste määramise otsustuspädevusega.
- Muuta Rakvere vallavolikogu 21.03.2018 määrust nr 10 „Avaliku ürituse korraldamise ja pidamise nõuded Rakvere vallas“. Eelnõu suunati volikogu komisjonidesse aruteluks.
- Kehtestada Rakvere vallavalitsuse struktuur ja teenistuskohatade koosseis ja vähendada noorsootöötajate arvu seitsmelt viieni.
- Teha muudatused Rakvere valla haridusvõrgu ümberkorraldamise algatamise töögrupi koosseisus. Lähtudes hoolekogude ettepanekutest muudeti töögrupi koosseisu ja nimetati töögrupi liikmeteks vastavalt Lasila põhikooli hoolekogu esindajana Ivika Aman ja Veltsi lasteaed-alkkooli hoolekogu esindajana Ivo Kuusalu.

LÄÄNE-VIRUMAA
JOOKSUSARI 2023
5. ETAPP

6. RAKVERE VALLA SUVEJOOKS

SÕMERU-NÄPI PIIRKONDADE
RAHVASPODIVÄLJAKUL 22.07.2023

10:00 REGISTREERIMINE JA NUMBRITE VÄLJASTAMINE	12:40 2,5 KM NOORTEJOOKS 2,5 KM KÖND
12:00 AJAVÕTUTA 100 M TILLUJOOKS	13:00 9 KM PÕHIJOOKS JA KÖND
12:10 200 M MINIJOOKS	14:00 AUTASUSTAMINE
12:20 600 M LASTEJOOKS	

**IGALE OSALEJALE
SARJA ETAPI MEDALI**

JUHEND JA REGISTREERIMINE
WWW.JOOKSUSARIEE

ÕNNE VÕIB TUNDA PÄIKESE SÄRAST,
ÕNNE VÕIB TUNDA VOOLAVAST VEEST.
ÕNNE VÕIB TUNDA JA ÕNNE VÕIB ANDA,
UUS ELU, KES JÄTKAB ME TEED.

Palju õnne, uued vallakodanikud!

Lenna Kasemets Mädaapea
Mila Knjazev Taaravainu
Mariel Voolaid Sõmeru
Säde-Liis Lee Uhtna

28. juulil kell 20.00 esineb Sõmerul Loodus- ja Tehnikamaia katuse terrassil noorte ja andekate tudrukute alles tõusev band **TÄRTEL**

Pilet 5€

On usk, et jätkub eluהל, on tunded, mida teistele ei näita. On teadmine, et maa ja taeva vahel ei suuda keegi sinu aset täita.

Mälestame

HEIKI ALGO	21.02.1962–09.05.2023 Kohala-Eesküla
MAIMU METSALU	03.05.1943–21.05.2023 Veltsi
MARGUS ZUBAREV	14.02.1983–31.05.2023 Järni
MART LEEMETS	30.10.1957–15.06.2023 Sõmeru
ALEKSANDRA ÕIS	08.07.1934–18.06.2023 Tõrma

SUUR TÄNU!

Sõmeru lasteaed Pääsusilm tänab
Kaido Heina ja KAH OÜd
Rakvere valla Maelufestivalil
toimunud oksjonitulu
annetamise eest lasteaiale.
Saadud tulu eest soetame Nublu rühmale
mängunurga köögimööblit.

Tänulik Pääsusilma pere

Armastan aidata

Eesti vanim annetuskeskond "Ma armastan aidata" uuendas keskkonnas olevate organisatsioonide valikut. Alates juunikuust leiab armastanaidata.ee platvormilt 43 heategevusorganisatsiooni, kelle kaudu saab panustada laste, tervise, keskkonna, hariduse ja tugeva ühiskonna heaks.

„Oleme pingutanud selle nimel, et anda annetajatele kindlustunnet, et nende panus läheb õigesse kohta,” ütles annetuskeskonna üks eestvedaja, Heateo Sihtasutuse kommunikatsioonijuht Katrin Arvisto. „Meie platvormil annetusi koguvad organisatsioonid on läbinud põhjaliku hindamisvooru, andnud aru oma majandustegevuse kohta ja mõelnud hoolikalt läbi annetuste kogumise eesmärgid,” lisas Arvisto.

Samuti järgivad annetuskeskonna organisatsioonid annetuste kogumise head tava. Sellega on nad andnud lubaduse hoolitseda muuhulgas selle eest, et info nende tegevuse kohta on kergesti leitav, annetuste kogumise eesmärgid on selgelt välja toodud, annetustena kogutud raha kasutatakse heaperemehelikult, sihipäraselt ja otstarbekalt ning annetuse kasutamisest antakse aru.

„15 aastaga oleme loonud keskkonna, mis viib omavahel mugavalt ja turvaliselt kokku väga olulisi ettevõtmisi korraldavad heategevusorganisatsioonid ning suure südamega inimesed, kes soovivad oma annetusega neid toetada,” rääkis Swedbanki toetustegevuste juht Kärt Kaasik. „Annetused annetuskeskonnas on kasvanud iga aastaga ning rõõm on näha ka heategevusorganisatsioonide suurt huvi keskkonnaga liitumise vastu. Ka sel korral oli taotlusvooru kandideerijate arv rekordiline, huvi avaldas ligi 100 organisatsiooni,” lisas Kaasik.

Alates juunikuust jätkavad annetuskeskonnas tegutsemist hulk juba tuttavaid organisatsioone nagu Eesti Vähiliit, Toidupank, Päästeliit, Tallinna Lastehaigla Toetusfond, Kiusamisvaba Kool. Samas on ka uusi liitujaid, näiteks MTÜ Eesti SV Tugigrupid. Ühingu eestvedaja Rita Holmi sõnul loodavad nad kaasata keskkonna kaudu uusi annetajaid, kes toetaksid tugigruppide töö jätkamist. „Lapsepõlves kogutud seksuaalvähivaheld toob kaasa nii vaimse kui füüsilise tervise probleeme, millest on ilma kõrvalise abita võimatu vabaneda. Vaimse tervise spetsialistidest on suur puudus, seetõttu on vägivallaohvritele tugigruppe väga vaja,” rääkis Holm.

Annetuskeskonnas olevate organisatsioonide valikut uuendatakse iga paari aasta järel. Selleks, et keskkonnas annetusi koguda, peavad organisatsioonid läbima avaliku kandideerimisvooru. Selle käigus hinnatakse projekti tegevust ja sisu, oodatavaid tulemusi, mõju ulatust ning organisatsiooni võimekust oma tegevusest teavitada. Lõpliku valiku puhul võetakse arvesse sedagi, et organisatsioonide hulk keskkonnas ei kasvaks nii suureks, et annetajal muutub valiku tegemine raskeks.

„Ma armastan aidata” annetuskeskonna asutasid Heateo Sihtasutus ja Swedbank 2008. aastal. 15 aastaga on see kasvanud Eesti suurimaks annetusi vahendavaks keskkonnaks, kust iga soovija leiab endale südamele lähedase organisatsiooni, keda toetada. Aastate jooksul on armastanaidata.ee kaudu annetatud enam kui 4 miljonit eurot.

Kuidas otsustada, kellele annetada?

Kolm nõuannet annetajale

Annetada on võimalik nii otse eraisikutele kui ka organisatsioonidele. Kui soovidki toetada ühte konkreetset abivajajat, võib olla eraisikule annetamine sinu jaoks hea valik. Kui aga tahaksid, et sinu annetus oleks toeks korraga paljudele abivajajatele või soovid aidata seista mõne ühiskondlikult olulise teema eest, on organisatsioonile annetamine kindlam valik.

Selleks, et olla kindel, et sinu annetus läheb õigesse kohta:

Kontrolli annetuste koguja tausta:

- kas annetuste kogujal on oma koduleht?
- kas kodulehel (või Äriregistris) on olemas eelmiste majandusaastate aruanded?

- kas leiad kodulehelt hea annetuste koguja märgise ehk kas organisatsioon on liitunud annetuste kogumise hea tavaga?

- kindlustunnet annab veelgi, kui annetusi koguv organisatsioon on Maksu- ja Tolliametilt poolt kantud tulumaksusoodustusega ühingute nimekirja

Veendu annetuste kogumise eesmärgis:

- kui põhjalikult on annetuste koguja kirjeldanud, mille jaoks plaanib annetusi kasutada? Kui infot on sinu jaoks vähe, saad seda alati juurde küsida või otsustada mõne teise annetuste koguja kasuks

Veendu, et annetuste kasutamise eesmärgid antakse ülevaadet:

- kas annetuste koguja annab infot, mille jaoks on annetusi seni kasutatud? Tea, et annetajana võid alati küsida, mida on sinu annetuse eest tehtud.

„Ma armastan aidata” keskkonna organisatsioonid on kõik nii riiklikus tulumaksusoodustusega ühingute nimekirjas kui ka liitunud annetuste kogumise hea tavaga.

*Ole allikas, mis ei kuiva,
ole lauluviis, mis muudab rõõmsaks tuuma,
ole ikka, kes sa olnud seni,
olgu õnnepäevi sul kui kuldseid viljateri.*

*Õnnitleme juulikuul
juubitare ja sünnipäevalisi*

97. sünnipäev
HELMİ SAANTOLA Ussimäe

95. sünnipäev
LOVIISA LIIVAS Sõmeru
ELLEN REEMER Arkna

93. sünnipäev
ALVINE TAMMOJA Sõmeru
LEIDA LANTO Ubja

91. sünnipäev
VALVE LUMISTE Eesküla
MAGDA KANGRO Vaeküla
LIIDIA SOOSAAR Sõmeru
HELMİ TÕNNOV Ubja

90. sünnipäev
VARVARA SAEGA Mädaapea

87. sünnipäev
TIIA TIITUS Lepna
TÕNU JOAB Uhtna

86. sünnipäev
UNO PAIST Näpi
AINO-MIRALDA EISKOP Lasila
HELDA RANDUS Lepna
ÕILME EHASALU Sõmeru

84. sünnipäev
VALENTINA ÖUNAPUU Uhtna
MARE BÜRKLAND Näpi
LIIVI PAUMANN Sämi

83. sünnipäev
AIDE KARJA Näpi
AADO PROOSA Sõmeru
SVETLANA AITMAN Sõmeru
HEINAR ROOV Sõmeru
ANNE SIRELBU Lasila
HARDO KRIISA Sõmeru

82. sünnipäev
HILJA GRUBE Karunga
MALL KAMS Vaeküla
OLAVI ODAR Näpi

81. sünnipäev
ELLE-MAIE PÖLDVEE Karivärava
HINGE KALJUND Katela
ANNE MÄE Tõrma
VIIVI AUNAPUU Levala
ANNELA VALL Kõrgemäe
MALL VAGUR Kõrgemäe

80. sünnipäev
LEV TSUKKERMAN Sõmeru
HELLE PAJULA Näpi
ANNE-LIIS KÖLLO Uhtna
MAIMU VAHISALU Levala
ELVE ARULA Näpi

75. sünnipäev
VILMA NÕGU Sõmeru
URVE BURMEISTER Sõmeru
MAIE LADE Sõmeru
ZOJA GVOZDETSKAJA Koovälja

70. sünnipäev
MEIDA SUNE Rägavere
SIRJE LEINBERG Lepna
MAIMU VEIDENBERG Sõmeru
ANNELI RIIM Sõmeru